

[Henry Christensen.]

Lad mig sige lidt om selve bevisspørgsmålet. Forslagsstillerne til det foreliggende forslag har den opfattelse, bygget på den endelige beretning fra dommerudvalget, at der foreligger et tilstrækkeligt grundlag for, at man ud fra en politisk og parlamentarisk forståelse må føle sig overbevist om, at fhv. minister Kjærboel med fuld klarhed over betydningen deraf undlod at underrette folketinget om, at kaptajnerne frarådede passagersejladts om vinteren. Konsekvensen af, at man har den opfattelse, må netop være forslaget om en rigsretssag. Nogle har sagt, at en rigsretssag er en så stor foranstaltning, at den først bør tages i anvendelse, når der foreligger meget grove forseelser, særlig store og grove overtrædelser fra en ministers side. Jeg vil egentlig snarere sige det omvendt: foreligger der en ganske åbenbar, stor forbrydelse fra en minister, er der mindre behov for, at den særlige rigsret bliver bragt i anvendelse. Meningen med rigsretten er netop, at der igennem den skabes et særligt forum for afgørelse af de spørgsmål, hvorom der er tvivl, hvorom der foreligger vanskelige afgørelser af spørgsmål om ministres ansvar, herunder om ministres pligter i forhold til folketinget.

Det må nemlig ikke glemmes, at det var passagersejladts, Augo Lynge i sin tid spurgte om. Det ærede medlem fru Edel Saunte brugte i sin argumentation mange citater og henvisninger til, hvad der har været skrevet om vintersejladts i almindelighed. Men det var ikke vintersejladts i almindelighed, Augo Lynge i sin tid spurgte om, det var specielt spørgsmålet om vintersejladts med passagerer. Det ærede medlem fru Edel Saunte vil vide, at også Vedeludvalgets betænkning sonderer på dette punkt, hvad der ikke fremgik af det referat, det ærede medlem gav her.

Det ærede medlem henviste så videre til de overvejelser, der havde været foretaget i styrelsesrådet, og til, at man her altså mente, at der ikke var afgørende forskel; heri mener det ærede medlem at få en støtte for, at Kjærboel i sin tid skulle have kunnet anlægge akkurat det samme skøn. Jeg beder det ærede medlem erindre sig, hvad der i dommerudvalgets beretning står side 142 — jeg anmoder om tilladelse

til at citere. Her siger direktør Ebbe Groes udtrykkeligt:

„Erklæring nr. 1 forelå ikke mere; den var annulleret, den hørte forhistorien til. Jeg skønnede som formand, at det var hensigtsmæssigt, når den nu var gået ud af spillet, at vort referat ikke omfattede noget om denne forhistorie. Vort referat kunne komme uvedkommende i hænde; det er jo duplikeret i et vist antal eksemplarer, som ligger rundt omkring, og uvedkommende kunne misbruge denne sag, hvis det blev medtaget i referatet. Det er ikke noget usædvanligt, at jeg eller andre medlemmer af rådet ønsker at udtale os friere i rådsmødet, end tilfældet kan være, hvis hvert ord føres til protokols.“

Jeg beder det ærede medlem fru Edel Saunte hæfte sig ved de to ting: spørgsmålet om uvedkommende og spørgsmålet om, at sagen kunne misbruges. Hvem var uvedkommende, og hvem kunne misbruge sagen? Hvilke årsager kunne der være til at hindre, at forhistorien kom med i referatet? Det havde vel den virkning bl. a., at et af medlemmerne af det høje ting, det ærede medlem hr. Erik Eriksen, som jo var kritisk indstillet over for spørgsmålet om bygningen af et nyt statsskib, ikke derigennem fik kendskab til den første erklæring. Det var altså en af de virkninger, det havde, og som man jo meget vel kan have haft i tankerne, dengang man bevidst udelod det af referatet. Hvad er det for en hensigtsmæssighed, det drejer sig om? Hvem kunne misbruge sagen? Er det os medlemmer af det høje ting for eksempel? Det var Augo Lynge, som spurgte om forsvarligheden af passagersejladts, og det var ham, der blev spist af dengang med daværende minister Kjærboels henvisning til den autoritative kaptajnserklæring. Jeg synes, det ærede medlem skulle beskæftige sig lidt mere med, hvilke hensigtsmæssighedsbetragtninger der kan have ligget til grund. Mon det ikke meget vel kan have været den bl. a., at det var ikke ønskeligt, at man her i det høje ting, hvor der var stor tvivl om, hvorvidt det nye statsskib burde bygges, fik kendskab til, hvilke alvorlige advarsler der fra de særlig sagkyndige kunne være netop over for spørgsmålet om for-